

Schuldhelpverlening Eerder, beter, sneller!

Beleidsplan schuldhelpverlening 2021 - 2024

INHOUD

1. INLEIDING	3
1.1. Eerder, beter, sneller!	3
1.2. Kaders en ontwikkelingen.....	3
2. WAT WE WILLEN BEREIKEN	6
2.1. Visie	6
2.2. Meetbare doelen.....	7
3. WAT WE GAAN DOEN	9
3.1. Inleiding	9
3.2. Schulden voorkomen.....	9
Versterking redzaamheid.....	9
Vroegsignalering en stimulering voorzieningengebruik.....	10
Maatwerkbudget	11
3.3. Schulden oplossen of beheersbaar maken	11
<i>Aanmelding en intake</i>	12
<i>Betalingsregeling</i>	14
<i>Budgetbeheer</i>	14
<i>Beschermingsbewind</i>	14
<i>Stabilisatie</i>	14
<i>Budgetbegeleiding of budgetcoaching</i>	15
<i>Schuldregeling</i>	15
<i>Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp)</i>	17
<i>Nazorg</i>	17
3.4. Kwaliteit	17
Monitoring en evaluatie	18
Samenwerking met maatschappelijke partners.....	18
4. BEGROTING	19

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan voor het *voorkomen, beheersbaar maken en oplossen* van schulden van inwoners van Leiderdorp. Als er ondanks onze preventieactiviteiten problematische schulden ontstaan, zetten we alles op alles om een regeling te treffen met de schuldeisers. Als dat niet lukt, bijvoorbeeld door weigerachtige schuldeisers, maken we de schulden beheersbaar, zodat de inwoner in ieder geval noodzakelijke uitgaven kan doen, of we begeleiden de inwoner naar de rechtbank voor een wettelijke schuldsanering.

Dit beleidsplan is de opvolger van het [Beleidsplan schuldhulpverlening Leiderdorp 2017-2020](#). De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verplicht gemeenten om minstens elke vier jaar een beleidsplan te laten vaststellen door de gemeenteraad.

In § 3.3. vindt u een schematische weergave van de (curatieve) schuldhulpverlening en uitleg van alle begrippen in dit beleidsplan.

1.1. Eerder, beter, sneller!

We focussen de komende tijd meer op het primaire schuldhulpverleningsproces en de effectiviteit en efficiëntie daarvan. De basis moet op orde zijn. We willen inwoners simpelweg eerder, beter en sneller helpen. De afgelopen jaren is veel geïnnoveerd en uitgetoet. Er waren pilots, kleinschalige projecten en specifieke doelgroepgerichte activiteiten. Hierdoor werd de aandacht soms afgeleid van de hoofdwerkzaamheden. Maar we hebben er ook veel van geleerd, en zullen de meest succesvolle initiatieven structureel inbedden.

De focus op het primaire proces is mede ingegeven door de coronacrisis. We moeten ons voorbereiden op de verwachte extra toestroom van mensen met schulden. We verbeteren en vereenvoudigen het primaire proces onder andere met collectief schuldregelen, het schuldenknooppunt, de bewindvoerdersdesk, de inzet van saneringskredieten en nauwere samenwerking met [Inclusio](#). De focus op het primaire proces betekent niet dat we de klant uit het oog verliezen. Integendeel. We werken stress-sensitief, vanuit de overtuiging dat de slagingskans het grootst is als de klant de rust heeft om zelf zijn doelen te stellen en te werken aan herstel. We geven de klant bij de start zo snel mogelijk duidelijkheid over het proces en doorlooptijden. We bieden toekomstperspectief.

De schuldpreventie van de afgelopen jaren werpt vruchten af. We continueren daarom de meest succesvolle preventieactiviteiten, waaronder Eerste Hulp Bij Geldzorgen (voorheen: Snelle Hulp Bij Schulden). Door (corona-)schulden vroegtijdig op te pakken, voorkomen we op de lange termijn een piek in de aanmeldingen voor schuldhulpverlening. We blijven daarnaast inzetten op de speerpunten van het vorige beleidsplan: preventief, laagdrempelig, maatwerk en integraal.

1.2. Kaders en ontwikkelingen

Brede Schuldenaanpak

In 2018 presenteerde het rijk het [Actieplan brede schuldenaanpak](#). Het actieplan beschrijft het kader voor het rijksbeleid op dit dossier. De meeste wetswijzigingen en maatregelen in deze paragraaf zijn een uitvloeisel van het actieplan.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)

Sinds 2012 is de [Wgs](#) van kracht. De wet verplicht gemeenten om inwoners te 'ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of

indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg.’ De Wgs is een kaderwet. Gemeenten moeten in een beleidsplan vastleggen hoe zij binnen die kaders schuldhulpverlening bieden. In [artikel 2](#) van de Wgs staat aan welke eisen dit beleidsplan moet voldoen.

Per 1 januari 2021 wijzigde de Wgs. De [wetswijziging](#) geeft een grondslag om gegevens uit te wisselen met woningcorporaties, zorgverzekeraars en water- en energieleveranciers. Ook geeft de nieuwe Wgs richtlijnen voor doorlooptijden, beschikkingen en [BKR-registratie](#).

Beschermingsbewind en adviesrecht

Gemeenten hebben per 1 januari 2021 adviesrecht bij de procedure rond beschermingsbewind wegens problematische schulden, ook wel schuldbewind genoemd. De [wet adviesrecht gemeenten bij schuldbewind](#) (Ags) regelt dat gemeenten drie maanden nadat schuldbewind is ingesteld, de rechter mogen adviseren of een inwoner het beste kan worden geholpen door voortzetting van het bewind, of door een lichtere vorm van gemeentelijke ondersteuning. Leiderdorp is eind 2020 gestart met een bewindvoedersdesk en een convenant (§ 3.3) en zal bij niet-aangesloten bewindvoeders veel kritischer adviseren. De verwachting is dat hierdoor malafide en slecht presterende bewindvoeders geen kans meer krijgen.

Vereenvoudiging beslagvrije voet

De [Wet vereenvoudiging beslagvrije voet](#) trad op 1 januari 2021 in werking. De beslagvrije voet is nu 95% van de bijstandsnorm. De berekening is eenvoudiger en ook hoeven schuldenaren niet meer zelf inzage te geven in onder andere huur- en zorgkosten.

Fraudeschulden

De Participatiewet en andere socialezekerheidswetten worden waarschijnlijk versoepeld. In de Eerste Kamer ligt al een [voorstel](#) waarin staat dat het verbod voor uitkeringsinstanties om bij een fraudevordering mee te werken aan een schuldregeling straks alleen nog geldt als er sprake is van ‘opzet of grove schuld’. De toeslagenaffaire en [boodschappenaffaire](#) hebben de discussie over fraudewetgeving in een stroomversnelling gebracht. De Tweede Kamer bespreekt in 2021 diverse voorstellen voor meer beleidsvrijheid voor gemeenten om bijstandsschulden terug te vorderen, boetes op te leggen en giften vrij te laten.

Minimabeleid

In 2020 stelde de gemeenteraad de [Nota Minimabeleid 2020](#) vast. Vooral op het gebied van (schuld)preventie en versterking van de financiële zelfredzaamheid zijn er veel raakvlakken met het beleidsplan schuldhulpverlening. De visie en maatregelen sluiten op elkaar aan.

Laaggeletterdheid

Grip houden op de financiële situatie is voor laaggeletterden erg lastig. Dit beleidsplan schuldhulpverlening sluit aan op het [Regionaal Programma Integrale aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland 2020 - 2024](#) en specifiek actielijn 3 ‘armoede en schulden’.

Financiën

Gemeenten ontvangen van het rijk via het gemeentefonds middelen voor het sociaal domein. Hieruit wordt de schuldhulpverlening gefinancierd. Leiderdorp ontvangt van het rijk voor 2021 circa € 29.000 voor schuldenbeleid. Deze extra rijksmiddelen zijn niet structureel en vooral bedoeld om de verwachte stijging van het aantal meldingen voor schuldhulpverlening als gevolg van de coronacrisis op te vangen. In hoofdstuk 4 vindt u de begroting.

Evaluatie schuldenbeleid

Begin 2021 werd het schuldenbeleid geëvalueerd. De [uitkomsten](#) werden besproken met de gemeenteraad. De suggesties van de gemeenteraad, ketenpartners en de adviesraad sociaal domein zijn verwerkt in dit beleidsplan. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie zijn in § 2.2 van dit beleidsplan meetbare doelen geformuleerd.

2. Wat we willen bereiken

2.1. Visie

Zelden hebben mensen die zich melden voor schuldhulpverlening uitsluitend een financieel probleem. Dat betekent dat schuldhulpverlening meer moet zijn dan het bieden van een schuldregeling. De oorzaken, die gelegen zijn in de persoon of de omstandigheden, moeten ook worden aangepakt om te voorkomen dat na een schuldregeling opnieuw schulden ontstaan. We noemen dit **integrale** schuldhulpverlening.

Om mee te kunnen doen in de samenleving is een financieel stabiele situatie een voorwaarde. Daarmee bedoelen we zowel het kunnen voldoen aan de primaire levensbehoeften als het ervaren van **financiële rust**, zelfs tijdens een schuldregeling. De laatste jaren heeft wetenschappelijk onderzoek aangetoond dat schuldenstress de arbeidsdeelname negatief beïnvloedt. Enkel het ervaren van deze stress maakt mensen al minder productief en minder in staat tot het behouden van werk. In de eerste plaats blijft dit de verantwoordelijkheid van de inwoner zelf. Zijn of haar eigen kracht staat centraal en moet volledig benut worden. Het ervaren van schuldenrust zorgt ervoor dat mensen weer kunnen **participeren**.

We focussen ons meer op het primaire schuldhulpverleningsproces en de effectiviteit en efficiëntie daarvan. We willen inwoners simpelweg **eerder, beter en sneller helpen**. Met 'meer handen aan het bed'. Bij een schuldregeling ligt de nadruk minder op de cijfers achter de komma en meer op een snelle en duurzame oplossing. We zijn geen zachte heemeester en niet van het pappen en nathouden. De afgelopen jaren is veel geïnnoveerd en geëxperimenteerd. Er waren pilots, kleinschalige projecten en specifieke doelgroepgerichte activiteiten. We maken nu de balans op en maken van de meest succesvolle initiatieven stand beleid.

Preventie is en blijft een belangrijk speerpunt in het schuldenbeleid. In de eerste plaats proberen we te voorkomen dat schulden ontstaan. Daarnaast proberen we betalingsachterstanden vroegtijdig te signaleren en op te pakken voordat ze uitgroeien tot problematische schulden. De ervaring leert dat mensen gemiddeld vijf jaar wachten voordat zij hulp zoeken (Bron: [Nibud 2019](#)). Versterking van de (financiële) **redzaamheid** is ook een vorm van preventie. Inwoners die hun financiële administratie op orde hebben, goed zicht hebben op de inkomsten en uitgaven en zich niet laten verleiden tot onverantwoorde aankopen of leningen, maken minder kans om in de armoede en schulden te geraken. De preventieactiviteiten in dit beleidsplan sluiten aan op die in de nota minimabeleid.

Voor de schuldhulpverlening geldt een **brede, laagdrempelige** toegang. We helpen iedereen met financiële zorgen. Uiteraard is er wel een inlichtingen- en medewerkingsplicht. Ook kunnen er redenen zijn om de schuldhulpverlening te weigeren of te beëindigen, bijvoorbeeld in geval van recidive. De schuldhulpverlener beoordeelt ten alle tijden of er sprake is van niet-willen of niet-kunnen en kan een tweede kans aanbieden en aanvullende voorwaarden stellen.

2.2. Meetbare doelen

We formuleren de volgende meetbare doelen:

Doel	Streefwaarden			
	2021	2022	2023	2024
1. De gemiddelde schuld waarmee inwoners zich melden voor schuldhulpverlening daalt. ¹	€32.000	€31.000	€30.000	€29.000
2. We bereiken meer mensen met vroegsignalering. ²	170	180	190	200
3. Meer mensen accepteren hulp in het kader van vroegsignalering. ³	50	70	90	110
4. We realiseren een daling van het aantal zorgverzekerden in de wanbetalersregeling. ⁴	140	130	120	110
5. Na aanmelding volgt binnen 4 weken een gesprek waarin de hulpvraag wordt vastgesteld. ⁵	2 weken	2 weken	2 weken	2 weken
6. Bij een crisisaanmelding wordt binnen 3 dagen actie ondernomen. ⁶	3 dagen	3 dagen	3 dagen	3 dagen
7. De gemeente verstrekt binnen 8 weken na het eerste gesprek een beschikking. ⁷	6 weken	4 weken	4 weken	4 weken
8. De intake wordt vaker positief afgerond. ⁸ (m.a.w.: er is minder uitval in de intakefase)	55%	65%	75%	85%

¹ Klanten van de schuldhulpverlening hadden in 2019 in Leiderdorp gemiddeld ruim € 32.566 aan schulden bij 14 schuldeisers. Het landelijke gemiddelde bedroeg € 43.513 ([NVVK 2020](#)).

² In 2019 bereikte Eerste Hulp Bij Geldzorgen 169 huishoudens.

³ In 2019 accepteerden 43 huishoudens hulp.

⁴ Op 31 december 2019 telde Leiderdorp 140 inwoners in de [wanbetalersregeling](#). Dit zijn inwoners met minimaal 6 maanden betalingsachterstand op de zorgpremie.

⁵ In de Wgs (art 2 lid 2 sub d) staat dat de gemeenteraad het maximaal aantal weken vaststelt dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de wachttijd. Deze periode is wettelijk gemaximeerd op 4 weken. In de huidige praktijk vindt dit gesprek vrijwel altijd binnen één of twee weken plaats.

⁶ Crisis: woningontzuiming, ontbinding zorgverzekering of afsluiting energie of water. De wettelijke termijn is 3 dagen.

⁷ Gemeenten moeten vanaf 1 januari 2021 in een verordening vastleggen binnen welke termijn zij de beschikking voor schuldhulp afgeven (Wgs art. 4a). Leiderdorp hanteert een termijn van maximaal 8 weken conform de Algemene wet bestuursrecht.

⁸ In 2020 startte in 54% van de gevallen een stabilisatie- of schuldregeling.

Doel	Streefwaarden			
	2021	2022	2023	2024
9. De stabilisatie wordt vaker positief afgerond. ⁹	66%	70%	75%	80%
10. Schuldregeling: schuldeisers gaan altijd akkoord. ¹⁰	100%	100%	100%	100%
11. Schuldenaren zijn schuldenvrij bij beëindiging van het traject. ¹¹	100%	100%	100%	100%
12. Schuldenaren worden vaker verwezen naar de Wsnp. ¹²	30%	40%	50%	60%
13. Schuldenaren worden vaker toegelaten tot de Wsnp. ¹³	100%	100%	100%	100%
14. Het percentage schuldregelingen met saneringskrediet stijgt. ¹⁴	40%	60%	70%	80%
15. Het percentage succesvolle saneringskredieten stijgt. ¹⁵	85%	90%	95%	95%
16. De uitgaven aan beschermingsbewind dalen. ¹⁶	€ 90.000	€ 87.000	€ 83.000	€ 80.000
17. Er is geen recidive. ¹⁷	0%	0%	0%	0%

⁹ In 2020 werd 66% van de stabilisatietrajecten positief afgerond. In 57% van de gevallen volgde een schuldregeling.

¹⁰ In 2020 bedroeg het slagingspercentage 100%, in 2019 was dat 69%.

¹¹ In 2020 was 100% van de klanten schuldenvrij na een schuldregelingstraject van 3 jaar. In Leiden lag het percentage op 96%. Landelijke cijfers zijn niet voorhanden, maar deskundigen geven aan dat het veel klanten niet lukt om de 3 jaar succesvol af te ronden.

¹² In 2019 werden 1 klant (25%) waarbij een schuldregeling was mislukt, verwezen naar de Wsnp. In 2020 mislukte geen enkele schuldregeling.

¹³ In 2019 werd 1 persoon verwezen en toegelaten tot de Wsnp.

¹⁴ Een sanering is meestal (maar niet altijd) beter voor de schuldeiser, schuldenaar en de gemeente (zie § 3.3). In 2019 werd bij 2/8 (25%) van de schuldregelingen getroffen met een saneringskrediet. In 2020 was dit 0%.

¹⁵ Een saneringskrediet is succesvol als de klant gedurende drie jaar heeft voldaan aan de maximale inspanningsverplichting. Het landelijke percentage lag in 2018 op 89% (Benchmark).

¹⁶ In de periode 2018-2020 bedroegen de jaarlijkse uitgaven € 91.696, € 112.448 respectievelijk € 130.998.

¹⁷ Als een klant een formele aanvraag tot toelating in de schuldhulpverlening doet én in de periode van vijf jaar voorafgaand aan deze aanvraag een schuldhulpverleningstraject heeft doorlopen, is er sprake van recidive. In 2018 lag het landelijke gemiddelde op 12%. In Leiderdorp was er in 2020 geen recidive (0%).

3. Wat we gaan doen

3.1. Inleiding

We proberen eerst te *voorkomen* dat schulden ontstaan of problematisch worden. In § 3.2. staat hoe we dat doen. Als er ondanks onze preventieactiviteiten problematische schulden ontstaan, zetten we alles op alles om een *regeling* te treffen met de schuldeisers. Als dat niet lukt, bijvoorbeeld door weigerachtige schuldeisers, maken we de schulden *beheersbaar*, zodat de inwoner in ieder geval noodzakelijke uitgaven kan doen of begeleiden we de inwoner naar de rechtbank voor een wettelijke schuldsanering. Dit wordt beschreven in § 3.3.

3.2. Schulden voorkomen

We proberen te voorkomen dat schulden ontstaan of problematisch worden. Daarbij hoort ook nazorg en het voorkomen van recidive. Echter, omdat we nazorg zien als een onlosmakelijk en niet-vrijblijvend onderdeel van het schuldhulpverleningstraject, beschrijven we de nazorg niet in deze preventieparagraaf maar in § 3.3.

Het voorkomen van problematische schulden doen we door voorlichting te geven over geldzaken en zo de redzaamheid van onze inwoners te bevorderen. Daarnaast zorgen we ervoor dat schulden vroegtijdig worden gesignaleerd en dat inwoners gebruikmaken van voorzieningen als schuldhulpverlening en inkomensondersteuning.

De gemeente richt zich hierbij meer dan voorheen op preventieactiviteiten die beproefd zijn, een groot rendement hebben en minder gemeentelijke aansturing vragen. Zo kunnen we met hetzelfde preventiebudget meer bereiken.

Versterking redzaamheid

Lesprogramma's - Jongeren hebben vaak niet genoeg financiële kennis. Ze sparen niet, lenen geld en geven geld uit zonder na te denken over de gevolgen. Om deze jongeren te bereiken zet Leiderdorp lesprogramma's van [Diversion](#) en [TeamAlert](#) in op het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs. Hierbij krijgen jongeren les van leeftijdgenoten. Het gaat niet alleen om financiële educatie maar ook om het uitwisselen van ervaringen en het doorbreken van taboes. De docenten worden vervolgens geïnstrueerd hoe ze jongeren met financiële problemen verder kunnen ondersteunen.

Plinkr app – Includio is in 2020 gestart met de uitrol van de [Plinkr](#) app waarmee inwoners meer grip krijgen op hun inkomsten en uitgaven. Inwoners kunnen via de app communiceren en gegevens uitwisselen met hulpverleners van Includio. Eind 2020 maakten 21 inwoners hiervan gebruik.

Hulp bij thuisadministratie – Vrijwilligers van [Includio](#) helpen inwoners hun financiën en administratie op orde te brengen en te houden. Deze 'budgetmaatjes' zetten samen met de inwoner inkomsten en uitgaven op een rij, gaan na waar hij recht op heeft en maken een overzichtelijk huishoudboekje. De budgetmaatjes helpen ook bij het treffen van eenvoudige *betalingsregelingen*, maar treffen geen *schuldregelingen* (definities in § 3.3). Het streven is dat de inwoner daarna zelf zijn financiën kan regelen.

Hulp bij inburgering – Statushouders worden door Includio en via het gemeentelijke project [JAS](#) financieel wegwijs gemaakt in Nederland. De gemeente moet bijstandsgerechtigde statushouders in

het kader van de nieuwe Wet Inburgering¹⁸ een half jaar lang 'ontzorgen'. Dat betekent onder andere dat de gemeente de vaste lasten betaalt vanuit de uitkering.

Online zelfhulp - Inwoners met financiële hulpvragen kunnen zelf - of met hulp van een vrijwilliger of beroepskracht – online oplossingen vinden via zogenaamde Geldplannen van het Nibud. Gebruikers vullen een profiel in en krijgen op basis daarvan heel gericht een overzicht van tips en voorzieningen. Er zijn onder andere de geldplannen [Beter rondkomen](#), [Kom uit je geldzorgen](#), en [Rondkomen met kinderen](#). Daarnaast kunnen inwoners via [berekenuwrecht.nl](#) berekenen of zij recht hebben op landelijke en Leiderdorpse inkomensregelingen zoals bijzondere bijstand, individuele inkomenstoelage en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Cursussen en trainingen – De gemeente faciliteert en/of financiert via de Stadsbank groepsgerichte bijeenkomsten die worden georganiseerd door derden zoals Inluzio, MEE, Nibud, Vluchtelingenwerk en particuliere initiatiefnemers. De gemeente richt zich daarbij op beproefde cursussen en trainingen met een grote opkomst en meerwaarde.

Hulp bij belastingaangifte en boekhouding – Inwoners krijgen hulp bij de belastingaangifte. Zelfstandig ondernemers die zich hebben aangemeld voor schuldhulpverlening en hun accountant niet kunnen betalen, krijgen daarbij ook hulp bij het op orde brengen van de boekhouding. Een deugdelijke boekhouding is noodzakelijk om goede schuldhulpverlening te kunnen bieden. Deze hulp wordt geboden door een gespecialiseerd administratiekantoor¹⁹ en – als er geen andere voorzieningen zijn - betaald door de gemeente. Inluzio helpt ook ouderen bij de belastingaangifte.

Vroegsignalering en stimulering voorzieningengebruik

Eerste hulp bij geldzorgen (EHBG)

De gemeente krijgt van zorgverzekeraars, woningcorporaties water- en energieleveranciers en andere schuldeisers een melding als hun klant of huurder een betalingsachterstand heeft. Sociaal werkers en schuldhulpverleners van het EHBG-team proberen vervolgens met de inwoner in contact te komen, en bieden hulp en ondersteuning. In 2018 startte Leiderdorp met deze aanpak onder de naam 'Snelle hulp bij schulden'.²⁰ Omdat EHBG één van de meest succesvolle preventieactiviteiten is, en omdat de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gemeenten verplicht vroegsignalering uit te voeren en leidt tot meer meldingen, blijven we stevig investeren op deze aanpak conform het [in 2018 vastgestelde projectplan](#). Wel nemen we een aantal maatregelen om de aanpak nog effectiever en efficiënter te maken:

- We breiden het aantal signaalpartners uit. Te denken valt aan deurwaarders, incassobureaus, UWV, telecombedrijven, postorderbedrijven, werkgevers, CJIB, Belastingdienst, hypotheekverstrekkers, apotheken, BSGR, echtscheidingsadvocaten, mediators, uitvaartondernemers, huisartsen, ROC's en particuliere verhuurders. Voor al deze partijen geldt dat zij toestemming van de inwoner nodig hebben om een melding te doen bij EHBG. Voor samenwerking met landelijke partijen sluiten we aan bij landelijke convenanten.
- We gaan proportioneler eropaf. Bij grote betalingsachterstanden gaan we op huisbezoek, bij kleinere schulden sturen we brieven. We gaan niet meer altijd met twee professionals op huisbezoek, maar vaker alleen of samen met een vrijwilliger. De coronatijd heeft ons geleerd dat telefonisch contact in veel gevallen ook goed werkt. Brieven blijken het minst effectief. We bekijken of de vorm en toon ervan kan worden verbeterd. Ten slotte differentiëren we ook in het aantal pogingen dat we ondernemen om iemand te bereiken.

¹⁸ De gewijzigde Wet Inburgering treedt naar verwachting op 1-1-2022 in werking.

¹⁹ In 2020 en voorgaande jaren werd de hulp geboden door [Cazis Fiscale Hulp](#).

²⁰ Leiderdorp werkt hierin samen met de gemeenten Leiden en – sinds 2021 – Voorschoten.

- We sturen vaker vooraf een aankondiging. Inwoners kunnen dan bellen om een afspraak in te plannen of aangeven dat zij afzien van het aanbod. Hierdoor staan hulpverleners minder vaak voor een gesloten deur.
- We hebben extra aandacht voor zorgmijders en schakelen met andere hulpverleners of het Meldpunt Zorg en Overlast indien nodig.

Nederlandse SchuldhulpRoute

Landelijke schuldeisers zoals banken en telecombedrijven attenderen klanten op een website waar zij hulp en informatie krijgen van vrijwilligers waarmee zij kunnen chatten. Als het nodig is, worden mensen vervolgens doorgeleid naar de gemeente voor schuldhulpverlening. Deze route heet de [Nederlandse SchuldhulpRoute](#). Er zijn aparte routes voor [jongeren](#) en [ondernemers](#). Leiderdorp is op alle routes aangesloten.

Voorlichting ketenpartners

Organisaties die contact hebben met de doelgroep – denk bijvoorbeeld aan hulp- en dienstverleners, kerken, scholen, (sport)verenigingen en buurthuizen - worden periodiek geïnformeerd over schuldhulpverlening, financiële regelingen en manieren om financiële problemen te signaleren en bespreekbaar te maken. Ook worden e-learnings onder de aandacht gebracht zoals [Signaleren en begeleiden van financiële problemen](#) en [financieel veilig ouder worden](#).

Publieksvoorlichting

Via informatiebijeenkomsten, brieven, folders, persberichten, website, social media, campagnes zoals [Komuitjeschuld](#), huis-aan-huisbladen en andere media worden inwoners geïnformeerd over geldzaken, financiële regelingen en het ondersteuningsaanbod van de gemeente. Hiervoor wordt een jaarplanning gemaakt. Deze wordt afgestemd met de jaarplanning voor het onder de aandacht brengen van minimaregelingen. Klanten van de schuldhulpverlening krijgen twee keer per jaar een nieuwsbrief.

3-gesprek met schuldhulpverlener

Klantmanagers werk en inkomen, sociaal werkers, UWV-medewerkers en andere hulp- en dienstverleners kunnen een schuldhulpverlener uitnodigen bij een gesprek met hun klant.

Maatwerkbudget

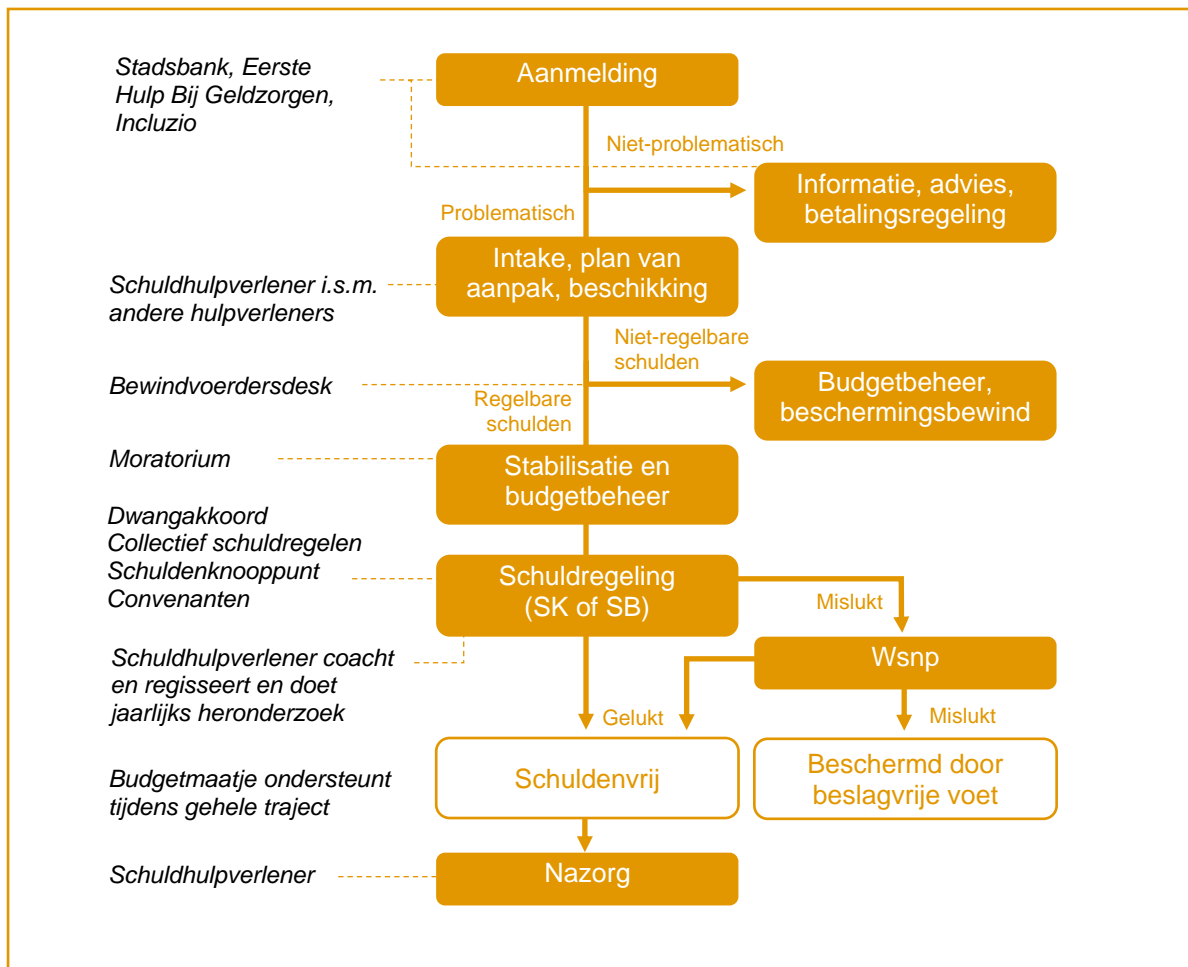
Het door Includio beheerde Maatwerkbudget²¹ zit eigenlijk tussen preventie en curatie in. Het is bedoeld om in complexe situaties nieuw perspectief te bieden. In de regel wordt geen geld gegeven aan de inwoner, maar wordt de voorziening of leverancier betaald. Het Maatwerkbudget fungeert vaak als smeerolie voor vastgelopen (schuld)hulpverleningstrajecten en heeft zo een preventieve werking.

3.3. Schulden oplossen of beheersbaar maken

Deze paragraaf gaat over het *curatieve* deel van schuldhulpverlening. Als er ondanks onze preventieactiviteiten problematische schulden ontstaan, zetten we alles op alles om een regeling te treffen met de schuldeisers. Als dat niet lukt, bijvoorbeeld door weigerachtige schuldeisers, maken we de schulden beheersbaar, zodat de inwoner in ieder geval noodzakelijke uitgaven kan doen. In de volgende figuur staat het hele proces van aanmelding tot nazorg. De genoemde instrumenten worden in deze paragraaf verder toegelicht. Daarbij geven we aan hoe we de effectiviteit en efficiëntie verbeteren. Bij *aanmelding* lichten we ook de toekenningscriteria toe. De curatieve schuldhulpverlening is ondergebracht bij Stadsbank Leiden.

²¹ Het Maatwerkbudget is in 2020 geïntroduceerd als onderdeel van de [Nota Minimabeleid 2020](#). Includio beheert het door de gemeente beschikbaar gestelde budget.

Figuur 1 Schuldhulpverlening van aanmelding tot nazorg in Leiderdorp

Aanmelding en intake

We helpen iedere inwoner die zich meldt met geldzorgen. Inwoners komen in beeld via onder meer de Includio, Eerste Hulp Bij Geldzorgen en de Stadsbank. Inwoners met relatief kleine schulden worden geholpen met bijvoorbeeld informatie, advies en een betalingsregeling. Inwoners met problematische schulden²² kunnen terecht bij de Stadsbank voor een schuldhulpverleningstraject. De aanmeldmogelijkheden bij de Stadsbank worden verruimd: naast inloop kan men zich ook telefonisch en digitaal aanmelden. Binnen vier weken nadat een inwoner zich meldt, voert de gemeente een gesprek waarin de hulpvraag wordt vastgesteld.²³ Bij bedreigende situaties vindt dat eerste gesprek binnen drie dagen plaats. Onder bedreigende situatie wordt verstaan: gedwongen woningontruiming, beëindiging van de levering van gas, elektriciteit, stadsverwarming of water of opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering.

Pauzeknop

Om klanten rust te geven, en schuldhulpverleners de tijd om de problemen in kaart te brengen, drukken we op de 'pauzeknop' indien nodig. Klanten krijgen een aanmeldbevestiging met daarop het

²² Schulden zijn 'problematisch' wanneer deze niet binnen drie jaar kunnen worden afgelost, rekening houdend met de beslagvrije voet en vermogen.

²³ In de Wgs (art 2 lid 2 sub d) staat dat de gemeenteraad het maximaal aantal weken vaststelt dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de wachttijd. Deze periode is gemaximeerd op vier weken. In de praktijk worden bijna alle gesprekken direct of binnen twee weken gevoerd. Er is geen wachtlijst.

logo van de [NVVK](#). De NVVK is de brancheorganisatie die landelijke afspraken maakt met schuldeisers. De aanmeldbevestiging is voor veel schuldeisers al voldoende om de incasso tijdelijk op te schorten. De NVVK werkt aan uitbreiding van de pauzeknop. Leiderdorp lift mee op de landelijke afspraken met schuldeisers.

Beschikking en plan van aanpak

De gemeente verstrekt binnen acht weken na het eerste gesprek een beschikking tot schuldhelpverlening dan wel de afwijzing ervan. In de beschikking staat een plan van aanpak.²⁴ Daarin wordt in klare taal uitgelegd hoe de schuldhelpverlening eruitziet en wat er van de klant verwacht wordt. Het plan van aanpak kan bestaan uit onder meer de instrumenten budgetbegeleiding, betalingsregeling, budgetbeheer, schuldregeling en beschermingsbewind. Met onder andere de Includio wordt afgestemd hoe de problemen op andere leefgebieden worden aangepakt, en wie de regie heeft.

Ondersteuning bij de intake

Vrijwilligers, bewindvoerders en medewerkers van Includio ondersteunen bij het aanleveren van de benodigde stukken en het schuldenoverzicht. Als klanten na de intake niet meer reageren, dan worden zij in samenspraak met deze helpverleners actief benaderd, bijvoorbeeld telefonisch of met een huisbezoek. We voorkomen hiermee de ongewenste voortijdige uitval. De omvang en redenen van uitval worden sinds begin 2021 intensiever gemonitord.

Zelfstandig ondernemers die de accountant niet kunnen betalen om de boekhouding op orde te brengen, krijgen gratis ondersteuning van een gespecialiseerd administratiekantoor dat door de gemeente wordt betaald.²⁵

Includio verkent de mogelijkheden om met ervaringsdeskundigen de toegangsdrempel voor schuldhelpverlening verder te verlagen.

Doelgroepen

Zelfstandig ondernemers voeren het eerste gesprek bij de gemeente en krijgen daar de beschikking, maar worden in de meeste gevallen daarna geholpen door het gespecialiseerde [Regionaal Bureau Zelfstandigen](#). Bij ondernemers met een niet-levensvatbaar bedrijf doet de Stadsbank de schuldregeling.

Voor jongeren van 18 tot 27 jaar staat bij de Stadsbank een speciaal Jongerenteam klaar. De aanpak heet *Fix je finance* en is de opvolger van *Debt to no Debt!*. Jongeren vragen om een andere benaderingswijze. Bovendien hebben ze vaker weinig of wisselende inkomsten of studiefinanciering waarmee geen schulden afgelost kunnen worden. In de meeste gevallen zal het Jongerenteam de schulden afkopen met een saneringskrediet. Het Jongerenteam gaat daarnaast ook stevig aan de slag met werk en onderwijs. Voor toelating geldt geen maximum schuldenbedrag meer en de looptijd is teruggebracht naar de gangbare 3 jaar.

Als er sprake is van inwonende minderjarige kinderen en ernstige schuldenproblematiek, wordt in Leiderdorp altijd gekeken hoe dit gezin snel en zo goed mogelijk geholpen kan worden om verergering van de (schulden)situatie te voorkomen. Dit betekent altijd maatwerk. Er is daarbij altijd contact met de helpverleningsketen om tot een oplossing te komen.²⁶

---

²⁴ Gemeenten moeten vanaf 1 januari 2021 in een verordening vastleggen binnen welke termijn zij de beschikking voor schuldhelp afgeven (Wgs art. 4a). Deze termijn is conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gemaximeerd op acht weken.

²⁵ In 2020 en voorgaande jaren werd de hulp geboden door [Cazis Fiscale Hulp](#).

²⁶ De Wgs (art 2 lid 2 sub e) schrijft voor dat het beleidsplan aangeeft hoe schuldhelpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven.

Schuldhelpverleners worden getraind in het herkennen van laaggeletterdheid en het bieden van passende ondersteuning.

Toekenningscriteria en voorwaarden

In de [Beleidsregels Schuldhelpverlening Leiderdorp 2018](#) staan de toekenningscriteria en voorwaarden. Voor de schuldhelpverlening geldt een brede, laagdrempelige toegang. We helpen iedereen met financiële zorgen. Uiteraard is er wel een inlichtingen- en medewerkingsplicht. Ook kunnen er redenen zijn om de schuldhelpverlening te weigeren of te beëindigen, bijvoorbeeld in geval van recidive. In de beleidsregels zijn dit nadrukkelijk *kan*-bepalingen. De schuldhelpverlener beoordeelt ten alle tijden of er sprake is van niet-willen of niet-kunnen en kan (eventueel in overleg met andere helpverleners) een tweede kans aanbieden en aanvullende voorwaarden stellen. Er zijn ook *geen* categorale of de facto uitsluitingsgronden. Je wordt dus ook geholpen als: je zelfstandig ondernemer bent, geen afloscapaciteit hebt, niet-saneerbare schulden hebt, de echtscheiding nog niet rond is, of als je een koopwoning hebt.

Stress-sensitief

Medewerkers van de Stadsbank zijn getraind in [stress-sensitieve dienstverlening](#). In het begin van het schuldhelpverleningstraject worden mensen ontzorgd waar nodig. Zodra er rust is, krijgen mensen weer meer verantwoordelijkheid voor het oplossen van hun problemen.

Betalingsregeling

Een betalingsregeling wordt getroffen met één of enkele schuldeisers wanneer de schulden nog niet problematisch zijn. Het uitgangspunt is dat 100% van de schulden wordt afbetaald.

Budgetbeheer

Het inkomen gaat naar een Stadsbankrekening die wordt beheerd door een budgetbeheerder. De budgetbeheerder ziet erop toe dat bijvoorbeeld de vaste lasten worden betaald en dat de schulden worden afgelost. Een andere vorm van budgetbeheer is de doorbetaling van de vaste lasten vanuit de bijstandsuitkering.

Beschermingsbewind

Net als bij budgetbeheer worden inkomsten en uitgaven beheerd. De bewindvoerder heeft daarbij meer bevoegdheden dan de schuldhelpverlener. Het wordt opgelegd door de rechter en meestal uitgevoerd door commerciële partijen. Voor minima moet de gemeente de kosten vergoeden vanuit de bijzondere bijstand. Net als in andere gemeenten zijn de kosten de afgelopen jaren toegenomen. In 2020 is gestart met de bewindvoerdersdesk. Bewindvoerders leveren via de desk kant-en-klare dossiers aan voor schuldregeling. Dit scheelt veel voorbereidend werk. Bovendien krijgen we met de bewindvoerdersdesk (en het wettelijke adviesrecht) meer grip op de in- en uitstroom en daarmee de uitgaven voor bewindvoering.

Stabilisatie

Stabilisatie is bedoeld om rust te brengen in de thuissituatie en de inkomsten en uitgaven in balans te brengen. De situatie rond bijvoorbeeld een echtscheiding, woningverkoop, afbouw onderneming, verslaving of baanverlies moet voldoende stabiel zijn om een schuldregeling te kunnen treffen. Budgetbeheer, borging van de beslagvrije voet en het regelen van een uitkering zijn meestal een onderdeel van stabilisatie.

Als de financiële situatie van de klant het toelaat, zullen we al tijdens de stabilisatie wat opzijzetten voor de schuldeisers. Schuldeisers waarderen dat en gaan daarna sneller akkoord met een schuldregelingsvoorstel. Bovendien verkort dit de doorlooptijd.

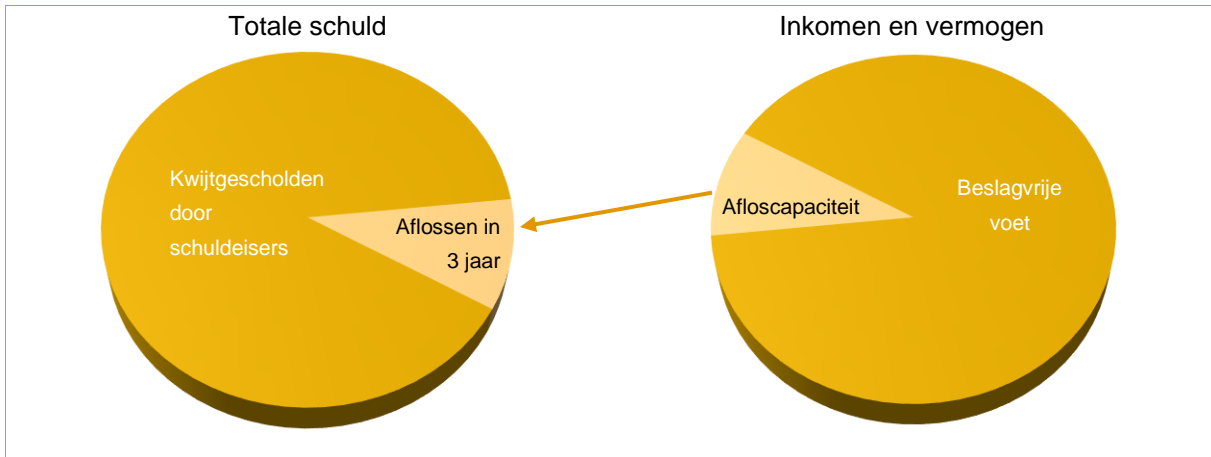
Budgetbegeleiding of budgetcoaching

Dit is gericht op verandering van gedrag en vaardigheden. De schuldhulpverleners hebben straks meer tijd hiervoor, omdat we efficiënter gaan schuldregelen. Hieronder geven we aan hoe we dat doen.

Schuldregeling

Schuldregeling is het belangrijkste onderdeel van de curatieve schuldhulpverlening. Hierbij worden de schulden opgelost. Na 3 jaar is men schuldenvrij.

Figuur 2 Schuldregeling

Een schuldregeling is er in twee vormen:

1. *Schuldbemiddeling (SB)*. De schuldenaar spaart maandelijks geld voor de schuldeisers. Periodiek wordt het gespaarde geld overgemaakt naar de schuldeisers. Na drie jaar wordt het restant van de schulden kwijtgescholden. Bij wisselende inkomsten is van tevoren niet duidelijk hoeveel schuldeisers uiteindelijk betaald krijgen.
2. *Saneringskrediet (SK)*. Met een saneringskrediet wordt een deel van de schulden direct afgekocht. De rest wordt door de schuldeisers kwijtgescholden. De schuldenaar betaalt in drie jaar het krediet terug.

Vaker saneringskredieten

Het saneringskrediet heeft veel voordelen voor zowel schuldenaar, schuldeisers als de gemeente: de schuldenaar heeft nog maar één schuldeiser, mag bijverdienen en weet precies hoeveel hij drie jaar lang moet betalen. Dat geeft veel rust. Schuldeisers krijgen direct geld en kunnen de boeken sluiten. De gemeente bespaart op de uitvoeringskosten. Leiderdorp gaat daarom vaker saneringskredieten inzetten. In 2021 wordt een deel van de lopende schuldbemiddelingen omgezet naar saneringskredieten. Hierdoor maken we capaciteit vrij om de verwachte extra aanmeldingen voor schuldhulpverlening op te vangen.

Preferente en concurrente schuldeisers

Schuldeisers krijgen hetzelfde percentage van hun vordering aangeboden, met uitzondering van *preferente* schuldeisers; zij krijgen het dubbele percentage. Dit is wettelijk bepaald. De meest voorkomende preferente schuldeisers zijn de Belastingdienst en uitkeringsinstanties waaronder de gemeente.

Efficiënter schuldregelen

We gaan met de grootste schuldeisers [collectief schuldregelen](#). Dat betekent dat niet meer per klant met de afzonderlijke schuldeisers onderhandeld hoeft te worden. De schuldeisers krijgen periodiek

een overzicht van nieuwe klanten, hun openstaande schulden en een schuldregelingsvoorstel. De schuldeisers verifiëren het schuldenoverzicht en gaan in de meeste gevallen direct akkoord met het voorstel. Dit scheelt veel (doorloop)tijd.

De Stadsbank werkt conform de [gedragscodes](#) en [convenanten](#) van de [NVVK](#), vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren. Dat betekent dat onder meer UWV, CJIB, SVB, CAK, DUO en de Belastingdienst in principe altijd akkoord gaan met onze voorstellen. Ook met een aantal water- en energiebedrijven, telecombedrijven, NS, Thuiswinkel.org, zorgverzekeraars, deurwaarders en andere grote schuldeisers zijn afspraken gemaakt om snel tot een schuldregeling te komen.

De Stadbank sluit aan op het [Schuldenknooppunt](#) van de NVVK. Via dit automatiseringssysteem communiceren schuldhulpverleners snel en uniform met schuldeisers. Dit scheelt enorm veel brieven, mails en telefoontjes.

Leiderdorp sluit ook aan bij het [Beslagregister](#). Deurwaarders checken daar of er andere beslagleggers zijn en of de schuldenaar is aangemeld bij schuldhulpverlening. Als dat laatste het geval is treedt de deurwaarder in gesprek met de schuldhulpverlener.

Niet regelbare schulden

Niet alle schulden zijn regelbaar. Denk bijvoorbeeld aan te veel ontvangen bijstand, fraudeschulden en boetes. Daarbij geldt vaak dat deze volgens de wet volledig moeten worden (terug)betaald.²⁷ In dit soort gevallen probeert de schuldhulpverlening wel een regeling te treffen voor de overige schulden. En om te voorkomen dat de inwoner niet meer kan rondkomen, wordt gecheckt of de *beslagvrije voet* goed wordt nageleefd door de schuldeisers. Daarnaast wordt *budgetbeheer*, *beschermingsbewind* en langdurige (*budget*)*begeleiding* geboden indien nodig.

Niet verzuipen in details

Veel tijd gaat verloren aan relatief kleine schulden en schuldeisers die niet reageren op verzoeken. 80% van de tijd gaat zitten in het in kaart brengen van 20% van de schulden. Om de vaart erin te houden en zo snel mogelijk te beginnen met aflossing zullen we binnen de wet- en regelgeving maximaal gebruikmaken van de mogelijkheid om schulden te 'schatten of te schrappen'. Als later blijkt dat de feitelijke schuld iets hoger is dan vastgesteld, is de rekening voor de betreffende schuldeiser of de gemeente en *niet* voor de schuldenaar. De rekening van een volledig nieuwe schuldregeling is vele malen hoger en kost bovendien veel (doorloop)tijd en gedoe met de overige schuldeisers. Ook als de feitelijke schuld veel hoger blijkt (wat bijna nooit voorkomt) wordt alles op alles gezet om de schuldregeling te continueren. Tot slot, het (demissionaire) kabinet onderzoekt of het mogelijk is om af te spreken dat als er met schuldeisers afspraken zijn gemaakt over 75% van de totale schuld, de overige schuldeisers automatisch ook akkoord gaan.²⁸ Leiderdorp zal gebruikmaken van deze mogelijkheid als deze zich aandient.

Als er na een akkoord met de schuldeisers nieuwe schulden ontstaan, *kan* dat aanleiding zijn voor beëindiging van de schuldbemiddeling. De schuldhulpverlener zal echter altijd beoordelen of de schuldenaar iets te verwijten valt en of de nieuwe schuld op een of andere manier kan worden betaald, zodat de schuldhulpverlening kan worden voortgezet. Ook hier geldt dat de kosten van beëindiging voor de gemeente, schuldeisers en samenleving meestal groter zijn dan de kosten van een interventie, zoals inzet van het Maatwerkbudget.

Afloopspauze

---

²⁷ Zoals in de inleiding is vermeld, staat de fraudewet stevig ter discussie in de Tweede Kamer. Er liggen al [wijzigingsvoorstellen](#) in de Eerste Kamer. In 2021 komt de (nieuwe) Tweede Kamer waarschijnlijk met aanvullende voorstellen waarbij gemeenten meer beleidsvrijheid krijgen.

²⁸ Bron: brief staatssecretaris Van 't Wout, nov. 2020, [Kamerstuk 24 515](#).

Klanten in de schuldhulpverlening worden actief gewezen op de mogelijkheid van een aflospauze van maximaal twee maanden. Een aflospauze is een welkome gelegenheid om even op adem te komen. De vrijwillige aflospauze betekent wel dat ook de aflosperiode met twee maanden verlengd wordt.

Moratorium

Via de rechter kan worden afgedwongen dat schuldeisers een half jaar geen incassomaatregelen mogen nemen. Schuldhulpverleners kunnen tijdens deze adempauze een schuldregeling voorbereiden.

Dwangakkoord

Wanneer een enkele schuldeiser niet meewerkt aan een schuldregeling - terwijl andere schuldeisers dat wel doen - kan de gemeente de rechter verzoeken om de betreffende schuldeiser te dwingen om mee te werken.

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp)

Als een schuldregeling niet mogelijk blijkt, wordt verwezen naar de Wsnp. De rechter beoordeelt onder andere of de schuldenaar 'te goeder trouw' is geweest. De schulden worden gesaneerd, wat betekent dat de schuldeisers in één keer een gedeelte van hun vordering krijgen en de rest moeten kwijtschelden. Onder toezicht van een Wsnp-bewindvoerder betaalt de schuldenaar in drie jaar de resterende schuld terug. De schuldenaar heeft daarna een 'schone lei'.

De doorstroom vanuit de gemeentelijke minnelijke schuldhulpverlening naar de Wsnp heeft momenteel de landelijke aandacht.²⁹ Te veel schuldenaren worden niet of te laat aangemeld bij de Wsnp. Wanneer bij de aanmelding direct duidelijk is dat een minnelijke regeling niet mogelijk is, zal de Stadsbank de klant versneld toeleiden naar de Wsnp.

De schuldhulpverlener gaat in voorkomende gevallen mee naar de zitting om de Wsnp-aanvraag toe te lichten en daarmee de kans op toelating te vergroten.

Beslagvrije voet

Als zowel het gemeentelijke traject als de Wsnp mislukken, behoudt de schuldenaar tot in lengte van dagen zijn schulden. Schuldeisers mogen dan weer incassomaatregelen nemen, maar moeten wel de beslagvrije voet respecteren. De beslagvrije voet is het gedeelte van het inkomen waarop geen beslag mag worden gelegd en ligt op ongeveer 95% van de bijstandsnorm.

Nazorg

We willen niet dat er opnieuw schulden ontstaan als de financiële problemen zijn opgelost. Daarom houden we nadat de schuldhulpverlening is afgerond de vinger aan de pols. We beoordelen bij elke klant die uitstroomt of bijvoorbeeld een (schuld)hulpverlener of vrijwilliger (budgetmaatje) de klant nog enige tijd moet ondersteunen. Daarnaast wordt met elke klant een jaar na uitstroom contact opgenomen. Nazorg is niet vrijblijvend en is onderdeel van ons traject schuldhulpverlening.

We bieden daarnaast ook nazorg in het begin van het traject: na een informatie- of adviesgesprek vragen we de klant na verloop van tijd of er nog geldzorgen zijn.

3.4. Kwaliteit

In de Wgs (artikel 2 lid 4 sub b) staat dat in het beleidsplan moet worden aangegeven welke maatregelen de gemeenteraad en het college nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de integrale schuldhulpverlening wordt uitgevoerd.

---

²⁹ De Ombudsman stelt bijvoorbeeld: [Toegang tot Wsnp is hindernisbaan zonder finish](#).

De Stadsbank is lid van de NVVK. De NVVK controleert periodiek of wordt gewerkt conform haar [gedragscodes, modules](#) en [convenanten](#). Schuldhelpverleners maken gebruik van handboeken, trainingen, intervisie en automatiseringssystemen. Beschikkingen worden getoetst door kwaliteitsmedewerkers. De uitvoering is zo vormgegeven dat er regelmatig afstemming en intercollegiale toetsing is met andere (schuld)hulpverleners.

Monitoring en evaluatie

De kwaliteit en resultaten van schuldhulpverlening worden op verschillende niveaus gemonitord. Er is een maandelijkse managementrapportage en er wordt jaarlijks deelgenomen aan de [benchmark schulden](#) van Divosa. De raad ontvangt een afschrift van de belangrijkste prestaties, ten minste op het niveau van de meetbare doelen zoals vastgesteld in § 2.2. Ook is er een tweejaarlijkse evaluatie van het beleidsplan schuldhulpverlening. Ook hiervan krijgt de raad een afschrift.

Samenwerking met maatschappelijke partners

Bij de bestrijding van schulden werkt de gemeente samen met maatschappelijke partners. Het gaat hierbij vaak om stichtingen en fondsen zonder winstoogmerk, met een belangrijke rol voor vrijwilligers. Met sommige partners heeft de gemeente een subsidierelatie, andere partijen hebben eigen geld. De partners richten zich op het vergroten van maatschappelijke participatie of het oplossen van acute noden of schulden en richten zich soms op een specifieke doelgroep zoals jeugd of ouderen. De organisaties bieden laagdrempelige ondersteuning en komen binnen bij huishoudens die door de gemeente niet goed bereikt worden. Ze vormen de oren en ogen van de gemeente en weten wat er speelt in wijken en achter de voordeuren. Zij brengen altijd de gemeentelijke regelingen als voorliggende voorziening onder de aandacht van hun doelgroep en dragen zo bij een vergroting van het bereik ervan. Hieronder een niet-uitputtend overzicht.

Figuur 3 Lokale partners in de aanpak van schulden

Partner	Doel en werkwijze
Incluzio Leiderdorp	Professionals en vrijwilligers bieden laagdrempelige hulp en ondersteuning op het gebied van geldzaken en andere leefgebieden.
Stichting Urgente Noden Leiden	Financiële noodhulp verlenen aan mensen die om wat voor oorzaak dan ook de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen.
Stichting Leergeld	Biedt kansen aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten.
Jeugdfonds Sport & Cultuur	De gemeente steunt het Jeugdfonds zodat kinderen uit arme gezinnen kunnen meedoen met sport en cultuur
Volwassenenfonds Sport & Cultuur	De gemeente steunt het Volwassenenfonds zodat volwassenen met een laag inkomen kunnen meedoen met sport en cultuur
Voedselbank Leiden e.o.	Helpt de armsten door ze tijdelijk te voorzien van voedselpakketten.
Kerken	Kerken werken op informele, constructieve wijze samen met de gemeente, Incluzio, Stadsbank en andere maatschappelijke partners. Zij signaleren, ondersteunen (ook financieel) en verwijzen.
Stadsbank	De Stadsbank verzorgt de (curatieve) schuldhulpverlening voor Leiderdorp

Denk daarnaast ook aan scholen, [Jeugd- en gezinsteams](#), gezondheidspraktijken, buurthuizen, bewindvoerders, woningcorporaties en (andere) partijen die zijn aangesloten bij Eerste Hulp Bij Geldzorgen.

4. Begroting

De begroting is als volgt:

	2021	2022	2023	2024
Schuldhelpverlening	218.000	218.000	218.000	218.000
Preventie / Eerste hulp Bij Geldzorgen	52.000	52.000	52.000	52.000
Rijksmiddelen corona	29.000	-	-	-
Totaal	299.000	270.000	270.000	270.000

Rijksmiddelen corona

Leiderdorp ontvangt van het rijk voor 2021 eenmalig ca. €29.000 voor schuldenbeleid. Deze extra middelen zijn vooral bedoeld om de verwachte stijging van het aantal aanmeldingen voor schuldhelpverlening op te vangen. Daarnaast ontvangen gemeenten geen structurele en/of geormerkte middelen voor schuldhelpverlening.

Besparing

Door anders en efficiënter te gaan werken, kunnen we meer uren steken in de begeleiding van klanten in plaats van in administratieve handelingen. Ook realiseren we hierdoor financiële ruimte om Eerste Hulp Bij Geldzorgen voort te zetten. We verwachten bovendien dat EHBG en andere vormen van schuldpreventie leiden tot een extra besparing op de lange termijn.

Zoals ook uit de [evaluatie](#) blijkt, zagen we sinds 2015 een forse afname van het aantal aanmeldingen. Ook tijdens de coronacrisis in 2020 en 2021 waren er minder aanmeldingen dan in de jaren ervoor. Deskundigen verwachten dat het aantal aanmeldingen wel weer zal toenemen na de coronacrisis. Belangrijkste redenen: het [steun- en herstellpakket](#) van de rijksoverheid vervalt, schuldeisers zijn niet meer coulant en veel mensen zijn volledig ingeteerd op hun buffer. In de begroting is voor de komende jaren rekening gehouden met een stijging van het aantal aanmeldingen naar ongeveer het niveau van 2018 (31 aanmeldingen per jaar).